

**kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir**

**türkiye işçi partisi
merkez yayın organı**

çark başak

Yıl:1 sayı:2

1 mart 1976 pazartesi

150 kuruş

onbeş günlük

etkin kitle hareketlerine doğru

**BEHİCE BORAN
GENEL BAŞKAN**

Defalarca belirttik günümüzde tüm kapitalist dünyada ve Türkiye'de demokratik mücadelenin temel gücü, itici gücü, öncü, yönlendirici gücü işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı bu tarihsel işlevini yalnızca sendikal örgütleriyle ve sendikal mücadeleleriyle yerine getiremez. Politik örgütüyle, bilimsel sosyalizme dayanan partisiyle ve bu düzeyde vereceği demokratik mücadelesine ancak yerine getirebilir. Diğer demokratik örgüt ve güçlerin tutarlı, güçlü bir etkinlik kazanabilmesi, dağılıktan olabildiğince kurtulabilmesi için de bu şarttır.

Türkiye'de demokratik hak ve özgürlükler korunacak, giderek genişletilecek ve geliştirilecekse, bu, işçi sınıfının kararlı, tutarlı mücadele vermesiyle olacaktır. Bunun gerçekleştirilmesini burjuva partilerinden beklemek boş bir hayaldir. «Önce demokratik özgürlükler tutunsun, güvenceli hale gelsin, sonra işçi sınıfının yasal partisi kurulsun», demek en azından bir kaytarmacıdır. Bugünkü şartlarda işçi sınıfı partisi oluşturmanın bir provokasyon olduğunu söylemek ise provokasyonların en büyüğüdür. İşçi sınıfı partisinin yasal varlığının imkânsızlığı konusunda burjuvaziye, MC iktidarına fetva vermektedir.

İşçi sınıfının yasal partisi 12 Mart döneminde ağır darbe yemiştir. Bugün ilk örgütlenme evresindedir. Bunun için nicel ağırlığı henüz büyük değildir, ama nitel ağırlığı (Devamı 2. sayfada)

"MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR"

Türkiye İşçi Partisi, kurulduğu 1 Mayıs 1975 de, programında, «Bugün ve önümüzdeki sürede Türkiye'nin güncel ve ivedi sorunu politik alanda ülkenin demokratikleşmesidir.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, Merkez Yönetim Kurulunun 8 Temmuz 1975 de Demokrasi Bildirgesi'nde yayınladığı, «Türkiyenin içinde bulunduğu bunalım, MC hükümetinin karanlık emelleri ve uygulamaları, demokrasiden yana bütün kişilere, kurumlara, örgütlere ve güçlere sarsı derece önemli görevler ve sorumluluklar yüklenmektedir. Demokratik hak ve özgürlükler korunup geliştirilmeli, demokrasi genişletilmeli, toplum demokratikleştirilmelidir. Politik demokratikleşme, özgürlüklerin kısıtlamalardan kurtarılıp genişletilmesi ve geliştirilmesi demokrasi mücadelesinin güncel, ivedi gündem maddesidir.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, Merkez Yönetim Kurulu'nun 3 Ağustos 1975 tarihinde yayınladığı Güncel Görev bildirisinde «Dört ayı aşkın iktidarı süresince MC hükümetinin ne iç, ne de dış sorunlara hiç bir çözüm getirmediği, kitlelerin ekonomik sosyal ihtiyaç ve istemlerine, demokratik öğlemlerine cevap veremediği, dozunu gittikçe artırdığı baskı ve şiddet uygulamalarıyla toplumun demokratikleşme sürecini engellediği apaçık ortaya çıkmıştır. MC hükümeti iktidarı bırakmalıdır. Kendiliğinden çekilmeceğine göre, önümüzdeki seçimlerde onu iktidardan düşürecek koşullar yaratılmalıdır. Tüm sol, demokratik güçlerin önündeki kısa vadeli görev budur.» diyordu.

Türkiye İşçi Partisi, 12 Ekim 1975 seçimleri ile ilgili olarak da kararını açıklarken «MC'ye hayır» kampanyasını açıyor ve : «MC, emperyalizmle, yabancı tekellerle bütünleşmiş büyük sermayenin ve diğer em gerici burjuva kesimlerin güçlerini biraraya toplama ve başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi kitlelere ve tüm anti-emperyalist ilerici, demokratik güçlere karşı kesin saldırıya geçme girişiminin ürünüdür. Tüm

türkiye işçi partisi

mc
düşürülmeli

gerici güçler en saldırgan biçimde MC iktidarında odaklanmıştır. Bu odak dağıtılmalı, yok edilmelidir.» diyordu.

10 Ocak 1976 da Genel Başkan Boran, Meclis içi ve dışı muhalefetin iktidar üzerinde baskılarını güçlü biçimde hissettirmeleri gereğini vurguluyor ve bu doğrultuda yapılabilecek işleri somut olarak sıralayarak «Hükümet düşürülmelidir» diyordu.

15 Şubat'ta başlatılan «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyası işte böyle bir eylem çizgisinin devamı oldu. «MC'ye hayır» kampanyası 20'ye yakın ilde yürütülmüştü. «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyasının yürütüldüğü il sayısı 30'u buldu. Yüzbinlerce bildiri dağıtıldı. Onbinlerce afiş asıldı. Çeşitli şehirlerde kapalı salon toplantıları düzenlendi. Ve bir kere daha görüldü ki, Türkiye İşçi Partisi'nin söyledikleri kitleleri sarıyor. Kampanya boyunca işçiler, emekçiler Partilere yakın ilgi gösterdiler. Çoğu yerde çalışmalar filen katıldılar.

Kampanya sona erdi. Ama MC'yi iktidardan düşürmek, demokratik hak ve özgürlüklere sahip çıkmak ve onları daha geliştirmek mücadelesi devam ediyor.

Demokrasi Bildirgesi'nde dendiği gibi, «Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi kısa vadeli bir mücadele, MC hükümetinin ömrü ile sınırlı bir mücadele değildir. Mücadelemiz, faşist eğilim ve odakların topluma tamamen etkisiz kılınmasına, toplumun ilerlemesinin önündeki tüm engellerin temizlenmesine kadar devam edecek olan uzun süreli bir iştir. Uğrunda sürekli, tutarlı, sebatlı mücadele verilecek olan bir iş.»

Örgüt'den haberler...

Çark başak üzerine

Çark Başak öncelikle partililere hitap etmektedir. Aday üyelerimiz, Partiyeye üye olmasını düşündüğümüz ve beklediğimiz veya yasal durumundan dolayı üye olmayan yakın çevremiz ve sempatanlarımız da gazetenin hitap ve etki çevresinde sayılmalıdır.

Bütün üye arkadaşlarımız ve aday üyelerimiz, kendileri öncelikle abone olduğu gibi abone sayısını artırma yolunda da çaba gösterecektir. (Abonelere de elden ulaştırma yolu gözden uzak tutulmamalıdır.) Ancak elden satışlar, satın alan okuyucuya Parti ve partililer arasında ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir araç durumundadır. Okuyucularımızla, Çark Başak'ı kendisine ulaştıran arkadaşlarımız arasında doğrudan ilişkiler geliştirilip yazılar üzerinde konuşma, görüşme ve yazıların özümlemesini sağlamanın Partiyeye ve Parti çalışmalarına yakınlık konusunda yaratacağı olumlu havadan Partililer olarak herhalde yararlanacaktır.

Partililer okuyucu sayısını artırmak için mümkün olanı yapmaktadır ve yapmaya devam edecektir. Ama bunu yaparken asıl olanın, her zaman değişik okuyucu yerine, mümkün olduğunca aynı kişilerin devamlı satılmaları ile izlenmesini sağlamak olduğunu gözden kaçırmaksızın devamlı okuyucular kazanmaya ve bu tür okuyucuların sayısını adım adım artırmaya çalışacaktır.

Yukarıda sayılanlar, kuşkusuz birinci derecede çalışma ekiplerinin görevleri arasındadır. Ama yöresinde çalışma ekibi henüz kurulmamış olan bütün partililer de, her biri birer çalışma ekibi çekirdiği imişcesine bu konuda aynı görevleri üstlenecektir.

Her partili, Çark Başak'ın, Partisi aracılığıyla sahibi durumunda olduğu gibi, aynı zamanda onun muhabiri, satıcısı ve okuyucusudur. Bu anlayış, bütün arkadaşlarımızı da benimsenmiş olarak, her Parti üyesi gazetenin yığınlar içinde gözü kulağı olacak, önemli gördüğü her haberi - ivedi durumlarda doğrudan - gazetyeye ulaştıracaktır. Genel Merkez'e ulaşan haber ve bilgiler Çark Başak'ta aynen ve mutlaka yer alması gerekmektedir, ama ne kadar ayrıntı gibi görünse de bu haber ve bilgiler bir araya gelince, gerek gazetenin genel havasının oluşmasında, hatta giderek Parti'nin güncel politikasının saptanmasında, özellikle ele alınacak konuların önceliğinin belirlenmesinde ne kadar yararlı olacağını bir an hatırdan çıkarmayacak, Çark Başak'ın bir yandan en sadık okuyucusu olduğu gibi, diğer yandan da gerçek bir muhabiri olacaktır.

Çark Başak'ın sahibi, muhabiri, satıcısı ve okuyucusu olan bütün kurullar ve partililere başarılır.

ÜYE KİMLİK KARTLARI YENİLENİYOR

Tüzük uyarınca üye kimlik kartlarının yenilenmesine başlandı. Merkez Yönetim Kurulu, bu yıl yeni kimlik kartlarının Örgüte dağıtımındaki gecikmeyi göz önünde tutarak tüzüğün verdiği yetkiyle 1976 yılı için kimlik kartlarının yenilenmesi işleminin Şubat - Mart ayları içinde yapılmasını kararlaştırmıştır.

Merkez Yönetim Kurulu aldığı kararda, eski kimlik kartlarının, yenileme işlemi sırasında geri alınmasına gerek olmadığını, arzu eden üyenin eski kimlik kartını da anısal de-

ğeri düşünerek saklayabileceğini belirtmiştir.

Bu karar uyarınca eski kimlik kartlarının süresi Mart 1976 sonunda tamamen sona ermektedir. Bu tarihten sonra da kartını yenilemeyenler olursa, tüzüğün 9. madde birinci fıkrasının yerine getirilecek ve bekleme süresini de geçirenler Parti'den ayrılmış sayılacaklardır.

«Parti üyesi kimlik kartının, kendisini Parti'nin manevi varlığı ile bütünleştiren ilk maddi kanıt olduğunu, kartını göstermeksizin Parti çalışmalarına katılmayacağını bilir; daima yanında taşır ve süresi içinde yeniler.» Bu, tüzüğümüze göre üye hak ve görevleri arasındadır.

İl ve İlçe örgütleri Merkez Yönetim Kurulu'nun aldığı bu kararı üyelere duyurmaktadır. Üyeler bağlı oldukları İlçe veya İl Yönetim Kurullarına birer resimle başvurmakta ve kartlarını yenilemektedir.

etkin kitle hareketlerine doğru

lığı vardır ve şimdiden etkinliğini göstermektedir. Asıl önemli olan da nitel ağırlıktır.

Türkiye İşçi Partisi 12 Ekim seçimleri öncesinde MC'nin iktidardan düşürülmesini demokratik mücadelenin ivedi güncel hedefi olarak saptayıp bu sloganı ortaya attı, gerekçesini açıkladı, tüm olanaklarını kullanarak kamuoyuna duyurdu. Seçim döneminde «MC'ye hayır!» kampanyasını yürüttü, 10 Ocak 1976 günkü basın bülteninde Meclis içi ve dışı muhalefetin iktidar üzerinde baskılarını güçlü bir biçimde hissettirmeleri gereğini vurgulayarak bu doğrultuda yapılabilir işler konusunda sekiz somut öneri ileri sürdü.

Partinin saptadığı güncel ivedi hedef, MC'nin iktidardan düşürülmesi, ve ileri sürdüğü somut öneriler, siyasal ve siyaset dışı çevrelerce, örgütlerce benimsendi. Demokratik kuruluşların bu yönde girişimleri birbiri ardına belirdi.

Parti şimdi de, Meclis'de MC'yi iktidardan düşürme çalışmalarının yoğunlaştığı bu günlerde, aynı hedef ve sloganla yeni bir kampanyaya yürütmektedir. Tüm ilerici, demokratik, yurtsever, örgütler, kurumlar, basın ve kisiler de kendi olanaklarını kullanarak paralel eylem ve davranışlarla bu kampanyaya katılmaktadır.

MC'yi iktidardan düşürme işi sadece bir Meclis aritmetiği sorunu değildir. Meclis aritmetiğini kendi lehine çevirebilen bir iktidar da ceki-kilme durumuna getirilebilir; çünkü hic bir iktidar kamuoyunun, demokratik güçlerin, direnmesine, güçlü bir toplumsal muhalefete uzun süre dayanamaz, hele kendi içinden çekilemez. Kitle tabanını zittikçe yitiren, sallantıda olan MC iktidarı gibi bir iktidardır.

İzmir'deki konuşmamızda belirttiğimiz gibi, Parlamento içi mücadele sadece Meclis içi oy hesaplarına inhisar ettirilmemelidir. Mec-

lis, MC iktidarının gerçek yüzünün tüm ayrıntılarıyla açığa çıkarıldığı, kamuoyu önünde sergilendiği bir forum yapılmalı, Meclis çalışmalarını kamuoyu oluşturulması yönelik olmalıdır. Ve parlamentoya dışı toplumsal muhalefet demokratik hak ve özgürlükleri kullanırma yoluyla hareket geçirilmelidir. Kısacası parlamento içi muhalefet, parlamento dışı toplumsal muhalefetten kopuk düşünülmez; kopukmuş gibi yürütülürse istenilen sonuçlar alınmaz. Türkiye İşçi Partisi'nin parlamento faaliyet, mücadele anlayışı budur.

Demokratik mücadelede kullanacakları yöntemleri, araçları örgütler gerçekçi açıdan saptamak durumundadırlar. Gerçekçi olmayan eylem hedefleri koyup etkin biçimde gerçekleştirilmesi olanaksız eylemlere girişmek ters tepir. Verili anda sahip olunan nicel gücü en verimli kullanabilecek eylemlere hareket geçirmek gerekir. Türkiye İşçi Partisi açtığı kampanyayı bu anlayışla yürütmektedir. Kapalı salon toplantıları tıklım tıklım dolu olmuştur. Bildiri dağıtma ve afişleme işleri göstermelik bir ölçüde ve gelişmiş değil, Parti'nin sesini gerçekçen duyuracak ölçüde yapılmıştır.

Ve Parti unutmamaktadır ki, en önemli, temel eylem örgütlenmedir; örgütü genişletmek ve etkin bir işlerliği kavuşturmaktır. Yürütülen kampanyalarda yerli parti örgütleri, henüz çok yeni olmalarına rağmen, başarılı sonuç vermişler, eylem örgütlerine yeteneklerine şimdiden sahip olduklarını göstermişlerdir.

Türkiye İşçi Partisi, hiç böbürlenmeden, gerçekçilikten hic kopmadan, somut şartları, olanakları iyi hesaplayarak, ve bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bütünselliğini bir an gözden kaçırmaksızın, daha geniş, daha güçlü kitleler hareketlerine doğru emin adımlarla ilerlemektedir.

bursa toplantısının ardından

TÜZÜĞÜN 25. MADDESİ UYARINCA, MARMARA VE BATI KARADENİZ BÖLGE TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI 14 - 15 ŞUBAT TARİHİNDE BURSA'DA YAPILDI.

Parti Merkez Yönetim Kurulu'nun, tüzüğün 25. maddesi uyarınca aldığı kararla, Marmara ve Batı Karadeniz Bölge Temsilciler Toplantısı 14-15 Şubat'ta Bursa'da yapıldı. Tüzüğün öngördüğü bölge temsilciler toplantısının ilki olan bu toplantıya, bölgedeki bütün il yönetim kurulları ile ilçelerin başkan ve sekreterleri katıldı. Genel Başkanımızın açış konuşmasını, salonu dolduran yüzlerce konuk dinleyici kitlesi de partililerle birlikte dinleme olanakları buldu.

14 Şubat akşamı Ankara ilimizin yetiştirdiği ve partili arkadaşlardan oluşan koro ve folklor ekipleri geceyi zenginleştirdi. Devrimci şarkı ve türkülerden oluşan konserle film gösterisi de gecemize ayrı bir renk kattı. Par-

ti üyelerinin birbirlerini yakından tanımalarını sağlayan, arkadaşlıklarını geliştiren aşkamski toplantıda, partililerin disiplinli bir çalışma ile her alanda başarılı olabilecekleri bir kez daha kanıtlandı.

Yalnızca bölge temsilcilerine açık olan oturumlarda, Merkez Yönetim Kurulu'na sunulan gündem uyarınca çeşitli konularda yerel örgüt yöneticilerinin görüşleri dile getirildi. Parti'nin doğrudan ve dolaylı yayınlarının yaygınlaştırılması, mali durum, örgütlenme ve ilçelerindeki diğer sol örgüt ve grupların durumu konularında bilgiler aktarıldı, öneriler sunuldu.

Bu nitelikteki toplantıların, sosyalist bir

YENİ YASA

Ocak sonunda yeni bir yasa değişikliği yürürlüğe girdi. Bu, toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasasının bazı maddelerini değiştiren yasa idi. Yasa tasarısı Meclis'ten geçmiş, ancak Cumhuriyet Senatosu'nda görüşülmemiştir. Görüşme zamanı geçtiği için de tasarı otomatik olarak yasalastı. Cumhurbaşkanı'nın onayı ile yürürlüğe girdi.

Kitlelerin en önemli mücadele araçlarından biri de toplantı ve gösteri yürüyüşleridir. Gösterilerin istendiği zaman düzenlenememesi, mülki amirler tarafından kolaylıkla engellenmesi ve gösterilerin kolayca dağıtılması yetkililerin emirlerle verilmesi, bu önemli mücadele aracını emekçi kitlelerin elinden almayı amaçlıyor.

Son yasa değişikliği, tamamiyle demokratik bir hak olan toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin etkinliğini azaltmaya yöneliktir. Yasanın 9. ve 10. maddeleri bunun açık kanıtı. 9. madde ile, toplantının genel sükün ve düzeni bozacak şekilde fiille saldırı bir şekli halinde, güvenlik görevlilerine toplantıya, dağıtım yetkisi veriliyor. Böylelikle her toplantının bir ajanla bile veya herhangi bir tartışma çıktı diye dağıtılması yasal olarak sağlanıyor. 10. madde de mahalli mülki amirlerle İlçe İşleri Bakanlığınca toplantıların on gün süre ile ertelene yetkisi veriliyor. Ertelene gerekçesi ise son derece soyut ve keyfe bağlı ola-

biliyor. Kamu düzeninin, kamu yararının, genel ahlakın gerektirdiği hallerde toplantı ve gösteri yürüyüşleri engellenebilir. Gerçekte, toplantı ve gösteri yürüyüşü kamu yararına olsa bile, mülki amirin keyfine ve öznel değerlendirmelerine göre toplantılar ve gösteriler engellenebilir. Böylelikle bunların etkinliğini azaltılmak isteniyor. Ayrıca, aynı gün aynı yerde birden fazla gösteri ve toplantı ve yurdun herhangi bir bölgesinde veya yurt çapında aynı gün genel toplantı ve genel gösterilerin yapılması, yeterli güvenlik görevlisi yok gerekçesiyle engellenebilir.

Bütün bunlar, burjuvazinin, emekçi kitlelerin verdiği ve vereceği demokrasi mücadelesine, Anti-demokratik, faşist baskıların bir ifadesinden ne denli çekindiğinin açık kanıtıdır. Anti-demokratik, faşist baskıların ifadesidir. Ama bu cinsten tedbirler emekçi kitlelerin mücadelesini geriletmez. TIP, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasının ve diğer tüm yasaların anti-demokratik madde ve hükümlerinin ayıklanmasını hedefliyor. Bunun uğruna mücadele ediyor. Çünkü bu uğurda verecek mücadele batımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin bir parçasıdır. Tüm ilerici demokrat kişi ve örgütlerin bu anti-demokratik gelişmelere karşı durmaları, toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yeni yasa değişikliklerine karşı çıkılmalarını öneriyor.

KAMPANYAYI BURSA'DA GENEL BAŞKAN AÇTI

TÜM YURTTA BİLDİRİ DAĞITIMI

14 Şubat günü Bursa'da toplanan Marmara ve Batı Karadeniz Bölge Temsilcileri Toplantısı aynı zamanda, kampanyanın da ilk toplantısı oldu. Bin dolayında işçi ve emekçinin doldurduğu salonda, açık konuşmasını Genel Başkan yaptı ve konuşmasını şu çağrıyla bitirdi: «Meclis dışındaki toplumsal muhalefet, ilericiler demokratik güç ve örgütler, MC'nin yüklediği işçi ve emekçi kitleler, gençlik ve aydınlar da seslerini ve etkilerini duyurmalıdır. Anti-faşist demokrasiden yana mücadelemiz bugünkü somut hedefi MC'nin iktidardan düşürülmesidir. Bu hedefte birleşilmelidir. TTP bu konuda kendine düşen görevi yerine getirebilmek için «MC İktidardan Düşürülmelidir» kampanyasını açma kararı almıştır. Bu toplantı ve yaptığımız bu konuşma kampanyanın açılış adımdır.»

"MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR"

İZMİR TOPLANTISI

Kampanyanın ikinci kapalı salon toplantısı 22 Şubat pazar günü İzmir'de yapıldı. İzmir İl Örgütü toplantısını halka duyurulması için afiş ve bildiri bastırıldı. İzmir İl Örgütü bildirisinde, işçiler, emekçiler, gençler, aydınlar, ilericiler, demokratlar, yurtseverler, sosyalistler «MC İktidardan Düşürülmelidir» kampanyasına ve toplantısına katılmaya çağrılıyorlardı. Toplantı bildirisinin dağıtımı, afişlerin dağıtımına katılmaya çağrılmaması için yapıldı. Toplantının duyurulması için yapılan ve tekrarlanmak istenen bir engellemeye rağmen, toplantı duyurusu İzmir'in dışına Ege'ye kadar uzatıldı ve yapıldı. 22 Şubat pazar günü salıboşabileceğinin üzerine çekmiş 1500 kişiye dolmuştu. Toplantıya önemli ölçüde Ege'nin çeşitli illerinden

Görevi: MC Düşürülmelidir» ara başlıklarını taşıyor ve şöyle bitiyordu:

«Halkımız 1975'te bu iktidar için oy vermedi, halkımız faşizme hiçbir zaman oy vermedi. Halkımız profesyonel katiller çocuklarını kursunlasınlar diye oy vermedi. Halkımız yolsuzluklarını örtbas etmek için Meclisten kaçınlar diye oy vermedi. Teşvik belgesi, benzin istasyonu, ihaleler... kısaca devlet kesesinden ihсан dağıtarak oluşturulan MC çoğunluğu, oy verenlerin istediği çoğunluk değil. Bu çoğunluk Meclis'te bile çoğunluk değil. Bu kendilerine gösterilmelidir. Faşist komandolarına, yolsuzlukları, provokasyonlarına bu bir avuç azınlık, azınlıkta birakılmalıdır.»

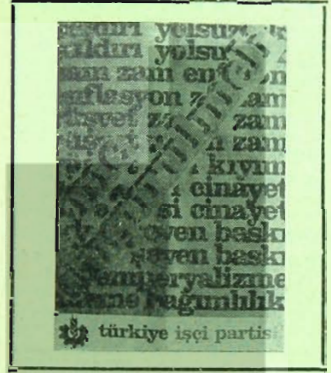
MC İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR

19 Şubat'ta başlayan bildiri dağıtımı, polislerin gözetimine alınarak, faşist grupların saldırılarına uğruştu. Yoluyla engelleme çabalarına rağmen Par-

lamız güçlerini, etkinliklerini arttırmaya çalıştı.

AFİŞLEME DE YURT DÖLÇÜŞÜNDE YAPILDI

Kampanya için iki ayrı afiş Genel Merkez tarafından hazırlanıp, bastırıldı ve ör. güllere gönderildi. Böylece, 26 şubat günü kampanyanın afişleme çalışmalarına başlandı. İlk afişlemenin yapıldığı perşembe akşamı yalnızca İstanbul, İzmir, Ankara ve Bursa'da 177 partili gözetim alındı. Ama, kararlı Parti örgütümüzün gücünü her gözetim alınmadıkça yeniden topladı, afişleme sürdürdü. İstanbul'da, gözetimden engellenemediği görülünce cuma sabahı resmi görevler afişleri kazımaya çıkarıldı. Bu anti - demokratik ve yasalara aykırı tutumu ancak ve ancak üzerine gide gide, yasal hakların her ne pahasına olursa olsun kullanılmasıyla hayata geçirilebileceğinin bilindeki partilerin ve örgütlerin çalışmalarını başarı ile sürdürdü. Sürdürülecek. Gazetemiz baskıya girerken henüz afişlemenin tam sonucu alınmamıştı.

3. TOPLANTI ANKARA'DA

Kampanyanın üçüncü kapalı salon toplantısı Ankara'da 28 şubat cumartesi günü yapıldı. Toplantıya konuşmacı olarak, Seydişehir İlçe Başkanı Osman Aslanbay, Merkez Yönetim Kurulu üyesi Turgut Gökdere ve Genel Başkan Behice Boran katıldı. Osman Aslanbay ve Turgut Gökdere'den sonra Genel Başkan Boran konuştu. Tiklim tiklim dolu salonda Genel Başkan, konuşmasını şöyle bitirdi:

«MC'nin iktidardan düşürülmesini sağlamak için hem parlamento içi, hem parlamento dışı toplumsal muhalefetin sesini, etkisini duyurması gereklidir. Tarihin akışı emperyalizme ve faşizme karşı, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizmden yanadır. Bu akışı hiç bir güç uzun süre engellemeyecektir, durduramaz. Ama bundan dolayı pasif de kalınmaz, çünkü tarih insanları yapar.»

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNUNUN ANTI - DEMOKRATİK MADDE VE HÜKÜMLERİ AYIKLANMALIDIR. — TIP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ

kitle örgütleri seslerini yükseltiyor

BAROLAR BİRLİĞİ İTHAM EDİYOR :

1976 yılı çalışmalarına başlayan Türkiye Barolar Birliği adına bir açıklama yapan Genel Başkan Faruk Erem, «Anayasamızın değiştirilmesi adı altında Anayasamızın kaldırılması yoluna gidilmesi temel hak ve özgürlüklere dayalı hukukun dışında bir davranış olur» dedi.

DISK BELİRTİYOR : SIKİYÖNETİMSİZ SIKİYÖNETİM

DisK Genel Başkanı Türkler, Disk Uzmanlar Kurulunda yaptığı konuşmada cephe iktidarının «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» formlerinin uygulandığını belirterek, «MC iktidarı işçi sınıfına, onun örgütünü gücüne, DISK'e ve tüm emekçi katmanlara, tüm ilericiler örgütü ve kişilere karşı silahlı, kanlı hem de psikolojik bir savaş veriyor» dedi.

12 MART'IN YOLUNDA :

Batı Berlin Barış ve Özgürlük Komitesi, CHP, DISK, TÜRK - İŞ ve TÖB - DER'e gönderdiği telgraflarda, yoğunlaşan faşist baskılar karşısında «birlik» çağrısı yapmıştır. Telgrafta, MC hükümeti alaşağı edilmedikçe açık, sefalet, baskı, saldırı, yaralama ve öldürmeler daha da artacaktır ve bu hükümeti devirecek güçlerin başında işçi sınıfı ve onun birliği olmak üzere tüm ilericiler demokrat güçlerin eylem birliği gerekmektedir», deniyor.

141, 142, 146 KALDIRILMALIDIR

Makine Mühendisleri Odası 22. Olağan Genel Kurulu dolayısıyla yayınladığı bildiriye TCK'nun 141, 142, 146. maddelerinin iptalini istedi. Gerçek çözümün «tüm emekçi sınıfların demokratik iktidarı» olduğunu belirtti.

MC HÜKÜMETİ İKTİDARDAN DÜŞÜRÜLMELİDİR

Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi 17. Genel Kurulunda alınan kararda şöyle deniyor: «Çalışanların ekonomik durumlarını düzeltici tedbirler almayan, işçilerin demokratik haklarını geri almayı görev edinen, teknik elemanları ve tüm memurları baskı, terör ve kıyımın başına birşey getirmeyen, emeri politikamızı Dünya Bankası ve emperyalist tekelilerin istediği doğrultuda belirleyen, yüksek öğrenim gençliğini can güvenliğini ortadan kaldıran, halkımızın giderek gelişen ekonomik ve demokratik mücadelesini sıkıyönetimle tehdit eden MC hükümeti demokratik yollarla iktidardan düşürülmelidir.»

HÜKÜMET ÇEKİLMELİDİR

TÖB - DER ve 33 kuruluşun İzmir'de ortaklaşa düzenledikleri «faşizm ve hayati tehlikesini protesto» yürüyüş ve mitingine «aysız

geçti. Miting sırasında dağıtılan bildiriyle hükümetin görevden çekilmesi, faşist baskılara son verilmesi, lokavtin yasaklanması, Tarım - İş kanununun çıkarılması, TCK'nun 141, 142 ve 146 maddelerinin kaldırılması istendi.

FAŞİZMLE SONUNA KADAR SAVAŞAÇAĞIZ

Gemi Mühendisleri Odasının 22. Genel Kurulu toplandı ve kamuoyuna şu açıklamayı yaptı, «Faşizmle mücadele sonuna kadar sürecektir.»

MC İKTİDARININ DÜŞÜRÜLMESİ YURTSEVER BİR GÖREVDİR

Hürcam - İş sendikasının yayını organı olan «İlk Adım» gazetesinde, «MC iktidarının düşürülmesi yurtsever bir görevdir» başlığıyla verdiği yazıda şöyle diyor; «Biz işçiler ve devrimci sendikalar bir yandan sıkıyönetim isteklerine şiddetle karşı çıkarken öte yandan demokratik hak ve özgürlüklerimizi adım adım korumak için uyanık olmalı ve mücadelemizle emeliyiz. Fakat bildirmeliyiz ki, MC iktidarı hükümette kaldığı sürece demokratik hak ve özgürlüklerimiz ve genel olarak demokrasi ciddi olarak tehlikede demektir. Bu nedenle MC iktidarının düşürülmesi, bugün başta gelen görevimizdir. Artan sömürü ve baskılara, gittikçe yoğunlaşan siyasi cinayetlere ancak bu yolla «DUR» diyebiliriz. MC'ci partilerin hükümetten uzaklaşarak hem zorunlu ve hem de mümkündür. Çünkü em başta işçiler olmak üzere halkımızın ezici çoğunluğu bugün faşizme ve tirmanışa karşıdır.»

MC'NİN DÜŞMESİ GECİKTİRİLEMEZ

Türkiye Petrol Kimya - İş Sendikası, Şubat ayında çıkardığı yayını organında bu konuya şöyle yer veriyor: «Yasal zorlamalar ve faşist saldırılar MC'nin düşmesini geciktiremez.»

«Demokrasiden ve bağımsızlıktan yana güçler, işçi sınıfının devrimci öncülüğünde, MC'den sermaye sınıfı ile uluslararası işbirliğini pekiştirmek uğruna döktüğü ilericiler yurtsever kanlarının hesabını soracaktır. İşçiler ve sendikalarının bugün kendilerine düşen sendikaları beraberliği sağlama uğruna verdikleri mücadeleyi geliştirip güçlendirmeleri şu hesaplaşmaya yakınlaştırmaktır.»

MC İKTİDARININ DÜŞÜRÜLMESİ DEMOKRATİK GÖREVDİR

Tekstil İşçileri Sendikası yayını organının Şubat sayısında; «MC iktidarının düşürülmesi demokratik bir görevdir. Faşist saldırıların destekeleyicisi ve emekçi halk düşmanı MC'yi iktidardan uzaklaştırmak Demokrasi adına em güncel görevdir.» demektedir.

SELÂM TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE

Keramik - İş Sendikasının yayını organının Şubat sayısında şöyle sesleniliyordu işçilere: «İşçiyi güç yapan yapısal dinamik, ayrı bilinci ve örgüt despitivini, işçiler için güçlerinin farkına varıp emirleri sendikalarla gerçek örgütlerinde varırlar. Sınıf sendikalarının işçilere kazandırdığı sınıf bilinci ve örgüt içerisinde sağladığı demokratik işler, likle bir güç, engel tanımayan bir güç olur.»

Selâm DISK bayrağını taşıyan Türkiye İşçi sınıfına...

Selâm TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE
Yaşayan işçi sınıfı sendikacılığı..

• 18 şubat 1976

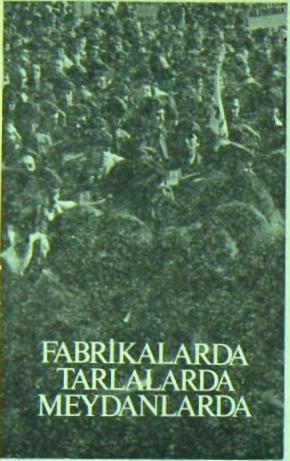
● Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı odalarla TÜTED adına yapılan ortak açıklamada Seydişehir Alüminyum Tesislerinde faşizan baskıların uygulandığı, tesislerin özel çevrelerin çıkarlarına uygun olarak en düşük kapasite altında çalışmaya zorlandığı ileri sürülerek «tesislerin bugünkü durumu Türkiye halkına ihanetini somut bir görünümüdür» denildi.

● Seydişehir'deki olaylarla ilgili sendika giriş belgeleri bilirkişi tarafından incelendi. DISK Genel Başkanı Türkler, Seydişehir Alüminyum Tesislerinde Türk Metal - İş'in üye giriş fişlerinin sahteliğinin bilirkişi tarafından saptandığını söyledi. Bilirkişi, Özgür Alüminyum - İş Sendikasının itirazı üzerine İstanbul 4. Sulh Hukuk Hakimliğince tavin edilmişti. Bütün bunlara rağmen yetki Türk Metal - İş'e verildi.

● Tarih Üzüm İşletmesinde direnişe katıldıkları gerekçesiyle iş akıtları feshedilen 133 işçinin duruşmasına başlandı.

● DISK'e bağlı Maden - İş Sendikasının İzmir Şubesinde alınan bir kararla 120 işçinin çalıştığı İmesko, 120 işçinin çalıştığı Tokes Koll. Şti., 60 işçinin çalıştığı Özler Döküm Sanayii ve 25 işçinin çalıştığı Aydın'da kurulu Özçelik Maden Eşya Sanayinde grev başlatıldı.

● 1975 yılına ait sosyal hakları verilmediği için 40 gündür direnişte bulunan 4. Levent Doğan Lastik fabrikasının 135 işçisi işten atıldı. Direnişe başlayan işçiler DISK'e bağlı Lastik - İş sendikasının üyeleri.

FABRİKALARDA TARLALARDA MEYDANLARDA

İŞÇİ SINIFININ EKONOMİK MÜCADELESİ İÇİNDE İŞÇİ SINIFININ SİYASAL MÜCADELESİNİN FİİLİZLERİNİ TAŞIR

• 25 şubat 1976

● Kartal'daki Elka fabrikasında grev 11. haftasına girerken, fabrikadaki jandarma birliklerinin geri çekilmediği bildiriliyor. İki hafta önce Elka'ya getirilen jandarma birlikleri, grev yapan işçileri zor kullanarak dağıtmışlardı.

● DISK'e bağlı sendikaların 16 işyerinde başlattıkları grevler sürüyor. Bu grevlerle katılan toplam işçi sayısı 2281. Grevdeki işyerleri, grevci işçilerin sayısı ve grevi yürüten sendikalar şöyle: Hür Aydın Gazetesi, 42 işçi. (Basın - İş), Yeni Kitap Basımevi, 8 işçi. (Basın - İş) Çupasan, 47 işçi. (Lastik - İş) Bakım Onarım, 52 işçi. (Baysen - İş) Ankara Kaya Döküm ve Makina, 31 işçi. (Maden - İş), İzsal, 720 işçi. (Maden - İş) Alev Ateş Tuğla, 20 işçi. (Keramik - İş), Sakarya'da dört benzin istasyonu, 20 işçi. (Petrol Kimya - İş), MKE Antalya Pil Fabrikası, 300 işçi (Petkim - İş), Ankara SSK Hukuk İşleri, 50 işçi. (Sosyal - İş), İstanbul Büyük Nazım Plan, 19 işçi. (Sosyal - İş), Üsküdar OR-KO, 17 işçi. (Sosyal - İş), Elka, 850 işçi. (ASİS), T. Tarım Reformu Müst., 55 işçi. (D. Toprak - İş), Futbol Federasyonu, 50 işçi. (Teknik - İş).

● Acar Film'in Mecidiyeköy'deki stüdyosunda yapılan grev oylaması sonuçlandı ve 25'e karşı 35 oyla grev kararı alındı.

● Ermenek'deki grizu patlamasıyla 9 işçi hayatını kaybetti. Türkiye'de iş kazalarının oranı çok yüksektir. Bunlar artık iş kazası olmaktan çıkıp, «iş cinayeti» niteliğini kazanmıştır.

İŞÇİ SINIFININ SENDİKAL BİRLİĞİ

Burjuvazinin, faşist güçlerin saldırısını püskürtmek demokratik güçlerin ama en başta işçi sınıfının bilinçli ve örgütlü direnişi ile olacaktır. Demokrasinin, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi mücadelesinde esas güç, itici güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının bu gücünü uzun süre baskı altında tutmak, toplumsal gelişmeyi önlemek zor bir iş. Ama bunun olmaması, ilericilerin, demokratik güçlerin ve sosyalistlerin durumu zamanında ve doğru olarak değerlendirmelerine ve gerekli önlemleri almalarına da bağlı.

Unutulmamalıdır ki, her türlü gericiğe, faşizan girişimlere ve faşizme karşı işçi sınıfının gücü onun bilinçli ve bu bilinçli niteliğine bağlıdır. Birliğin, sadece lafı edilmek, her zaman temcit pilayı gibi öne sürülerek gerçekleştirilemeyeceği açıktır. Birliğin lafını ede ede birliğin dinlenmesi ise işçi sınıfı hareketi içinde görülen bir durum değildir. Kitle örgütlerini, sendikaları gurupçu çıkarlar ve siyasi kariyerleri için kullanmaya kalkışmak çok yanlış ve o kadar da zararlı ve sorumluluğu yüksek bir tavırdır.

İşçi sınıfının birliğinin sağlanması yönünde kimin ve neyin yapılabileceğinin çok doğru olarak saptanması gerekiyor. Baskı tedbirleri sökmeye, burjuvazinin gücünü yatan ve bir kanadı tarafından bugünden tezgahlanmaya çalışan oyun işçi sınıfının ilerici, sosyalist sendikal hareketini ehlileştirmektedir. İşçi sınıfının birliğini gerektenden ve mümkün olanı çok daha geri çizgilerde sağlama yolunda girişimler bunun açık örneği. İşçi sınıfının sendikal hareketinin bir burjuva partinin peşine takılması ise işçi sınıfı hareketini saptırmaktan başka bir şey değildir.

CHP'nin demokratik hak ve özgürlüklerin savunulması işi TÜRK - İŞ ve DISK'in işbirliği yapmaları önerisi bu açıdan değerlendirilmelidir. Özellikle TÜRK - İŞ'in somut durumunu, içinde bulunduğu süreci doğru

saptamak gerekiyor. Su açık bir gerçektir ki, kurulusundan beri işçi sınıfını politik mücadelesinin dışında tutmak amacıyla yönelik Amerikan tipi sendikacılığın temsilcisi TÜRK - İŞ artık bu işlevini tam göremez duruma gelmektedir. Kitleleri daha ileri çizgilere kaymakta ve DISK, TÜRK - İŞ'e bağlı işçilerin de yönelmiş bir merkez haline gelmektedir. İçinde faşist ve gerici sendikaları da barındıran ve bir bölüm işçiyi hala bu çizgide tutmaya veya bu yönde yeni örgütlenmelere sokmaya çalışan TÜRK - İŞ yönetimi teccit olma sürecini yaşıyor. Bu durumu iyi değerlendirmek gerekir. Bu süreci hızlandırmak gerekir. Bu süreci yavaşlatılacak, işçileri şaşırtsak, TÜRK - İŞ yönetiminin işçi düşmanı niteliğini belli bir süre gizleyecek girişimlere itibar etmemek gerekir.

Buna karşılık devrimci ve sosyalist çizgide kurulan DISK devamlı büyüyen ve gelişen bir örgüt. İşçiler DISK'e artık sadece daha iyi toplu sözleşme yapıyor diye değil, onu sosyalist bir örgüt olarak gördükleri için geliyor. Bu olumlu bir gelişmedir. Bununla beraber, DISK'e özel kişi olarak, örgüt olarak katılmalar bir tehlikeyi de beraberinde DISK'in içinde taşıyor. Çünkü böyle gelen sendikaların bazı yöneticilerinin sosyalizme uzaktan yakından bir ilgisi yoktur, hatta sosyalizme karşıdır, bileşim ve yönetim, DISK hareketinin doğrultusu üzerinde elbette olumlu bir etki yapacak değildir.

Faşizme ve emperyalizme karşı, demokratik hak ve özgürlükler için mücadelede, ilerici işçilerin, sosyal demokrat işçilerin, sosyalist işçilerin eylem birliğini sağlamak baş görevdir, DISK'in sosyalist niteliğini koruma ve geliştirmek şartıyla. Ancak bu şart ve böyle bir eylem birliği süreci içinde DISK Türkiye işçi sınıfının sendikal hareketinin örgütset birliğini sağlayabilir ve geliştirebilir.

Tüzüğümüz, Parti'ye nasıl üye olunacağını, üyelik koşullarını belirlemiştir. Bunları yerine getirdikten sonra, altı aylık adaylık süremizi de doldurunca ilgili kurulların olumlu görüşleri ve merkez kurullarının aldığı kararla üyeliğe kabul ediliyor, ve Türkiye İşçi Partisi üyesi olma gibi onur verici bir sığata hak kazanmış oluyoruz. Bundan sonra Parti içinde yeni haklar elde ediyoruz, seçmek ve seçilmek gibi; yeni görev ve sorumluluklar bekliyor bizleri, muntazam aidat ödemekten süresinde kimlik kartımızı yenileyemeye, Parti'ce verilen görevleri yerine getirmekten seçimlerde Parti adaylarına desteklemeye kadar. Bir yönetim kurulunda değilesek veya bir büro görevlisi olarak çalışmıyorsak mutlaka bir çalışma ekibinde görev alıyoruz ve parti çalışmalarını yürütüyoruz. Ama bütün bunlarla üyelik görev ve sorumluluklarımız bitiyor mu? Elbette hayır.

Parti tüzüğü, üyelik hak ve görevlerini belirleyen 7. maddesinin daha ilk paragrafında «Parti üyesi, Parti'nin amaç ve programını geniş kitlelere anlatmak ve benimsetmek için her fırsattan yararlanır. Kitlelerin Parti politikası doğrultusunda görüş ve eylem birliğine vormalarını sağlamak, Parti'ye yeni taraftarlar ve üyeler kazandırmak için çalışır.» diyor. Bu doğrudan Parti çalışmalarını dışarda her üyeye yeni yükümlülükler getiriyor, yeni görevler yüküyor. Kitle içinde hepimiz, tek tek üyeler olarak da yukarıdaki madde doğrultusunda çalışmakla yükümlüyük.

Hepimiz işçiyiz, evbark sahibiyiz; bir ailemiz, iyi kötlü bir oturacak yerimiz var, bir işte çalışıyoruz; komşularımız, tanıdıklarımız, ahbablarımız, yakınlarımız, iş arkadaşlarımız var. Ayrıca hemen hepimiz bir kitle örgütünde de üyeyiz, bu örgütlerde de görevler ve sorumluluklar istlenmişiz, bu örgütlerde de birçok insanla doğrudan temas içindeyiz. Bütün bunlar bizim Parti dışında devamlı ilişki içinde olduğumuz, yaşadığımız yakın çevremizi oluşturuyor. Yakın çevremizdekilerin büyük çoğunluğu Partili değil, ama bu çevrenin insanları içinde Parti'ye karşı, düşman bir sınıfın bilinçli adamları, örneğin patronlar veya bile bunlar herhatde pek az; büyük çoğunluk bugün karşıt olsa da hari zarın, er geç Parti'nin görüşlerine yakın, sempattan, hatta Partili olabilecek kimseler; bizim çevremizin insanları, bizim sınıfımızın insanları, işçiler, emekçiler. Hepimiz böyle bir çevre içinde yaşıyoruz. İşte doğrudan Parti çalışmalarını dışında kalan bütün zamanlarımızda da bu çevre içinde tüzüğün öngördüğü biçimde tek tek üyeler olarak üstlendiğimiz görevleri bütün gücümüzle yerine getirmeye çalışacağız, iyi bir Parti üyesi olabilmek için.

Bu çalışmalarımızda teorik bilgimizden de, Parti görüşlerini en uygun ve somut örneklerle çevremize aktarabilmeye yeteneğimizden de, hepsinden önce asıl yardımımcı kişiliğimiz olacaktır. Gerçekten, sosyalizm ve sosyalist dünya görüşü ile, sömürü mekaniz-

laşmaya, yol göstermeye hazır bir görüntü taşıyorsak, bütün bu niteliklerimiz onun nazardında Parti'ye de bağlanacaktır. Bir arkadaşımızı da böyle tanırız, Parti en azından, onun için şöyle böyle iyi nitelikleri olan insanları Parti'si hüviyetini taşıyacaktır. Ki, bu da onun Parti'ye yaklaşması, Parti görüşlerine yakınlığına için ilk adım olacaktır.

Kuşkusuz kişilik, yaklaşma ve yakınlığı sürdürmede ne kadar önemli de olsa bunun işçiyi bitmiyor; hatta asıl görevimiz bundan sonra başlıyor. Bu somut gereksinmeler, meseleler nelerdir; Parti'nin bunları için önerdiği gerçekleştirilmeye çalıştığı öneriler nelerdir; daha da önemlisi onun günlük hayatın içi içinde yüzeysel olarak görülen gereksinme duyduğu örneğin hayatın pahalılaşması karşısında ücretine zam istediği gibi meselelerde, bu konular için Parti'nin uğraşlarını belirterek, meselenin asıl derininde yatan nedeni ve bunların gerek ve kesin çözümü ancak sosyalizmde kavuşacağını anlatacağız, sabırla, ıvançla, yılmak yorulmak bilmeden,

Böylece, günlük 24 saatimizin, 24 saatinin de doğrudan gelmesi bile Parti çalışmalarına dopdolu olması gerekiyor bir Partili olarak görevlerimizi eksiksiz yerine getirebilmemiz için. Böylece, bizler bir yandan çevremize, dışımızdaki kitleye birşeyler vererek onları Parti doğrultusunda kazanmaya çalışırken, bir yandan da bu çalışmalar bizlere yeni birşeyler katıyor, bizleri de kazandırıyor. Bir Partili olarak ağzımızdan çıkan her sözün, yaptığımız her hareketin çevremize nasıl dikkatle izlenip, nasıl bir değerlendirilme uğrayacağına bildiğimiz için daha dikkatli ve öçüllü olma zorunluluğunu duyuyoruz, sözümüzü mutlaka tutmaya, yaptığımız her şeyi yapabileceğimize en iyi biçimde gerçekleştirmeye gayret ediyoruz. Bununla da yetinmiyor, etrafımızdakiler Parti'yi, Parti görüşlerini daha iyi anlatabilmek için, öncelikle kendimizi bunları daha iyi öğrenmeye, özümsemeye, kendimizi daha iyi yetiştirmeye çalışıyoruz. Ve böylece, gelişen kişiliğimiz, artan bilgi ve tecrübelerimiz her gün daha iyi bir Partili, daha iyi bir sosyalist olmaya yöneliyoruz.

Nihat SARGIN
Genel Sekreter

24 SAAT PARTİLİ OLMAK

masının işleyişi, tarihin akışı gibi konularla şimdikiye değin hiç temasa gelmemiş, üstelik çocukluğundan bu yana ailesi, okulu, ve gündelik gazeteden televizyona kadar her türlü kitle iletişim aracıyla hergün, her fırsatta egemen sınıfların görüş ve değer yargılarını kendisine aşılannmış, benimsenilmiş ve benimsenilmekte devam edilen bir kimsenin bir an içinde alıştığı düşünce çerçevesinin dışına çıkabilmesi; insanlara ve aralarındaki ilişkilerde, sürüp giden olaylara değışik, yeni bir açıdan bakabilmesi, yaklaşabilmesi o kadar kolay değil. Bunu hepimiz kendi yaşamımızdan biliyoruz; bir sosyalist, bir Partili olunca ya da kadar, kendi kişiliğimiz, özbenliğimizde verdiğimiz uğraşın biliyoruz.

Bu durumda, örneğin karşıımızdaki bir işçiyeye «artık değer-in ne olduğunu anlatır anlatmaz, sömürü sistemini derhal kavrarak bugünden yarına sosyalist oluvermeyeceğiz» açık. Ama bir bütün olarak sosyalist dünya görüşü, kendisine başlangıçta yabancı, so-yut, kolay atılmıyacağına karşılık bir şey gibi görünse de o, bütün bu anlattıklarımızdan önce Parti'yi bizim kişiliğimizde tanıyacaktır. Parti, onun açısından bizim kişiliğimizle somutlaşacak, eke kemliğe bürünecektir. Onun açısından Parti ister istemez bizim kişiliğimizle özdeşleşecektir. Ve eğer biz, onun nazardında dürüst, özül sözü doğru, hak-sever, insanecil, her türlü sıkıntıda yardıma-

partili çark başak'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtımcısı ve en iyi okuyucusudur.

Lübnan; sünni, şii, dürzy (müslüman), maruni ve rum ortodoks (hristiyan) gibi farklı dini mezhep topluluklarından oluşan 3,5 milyon civarında nüfusa sahip bir ülke.

Mezhepler, toplum yaşamında etkin bir güce sahip. Her mezhebin evlenme, boşanma, miras vb. işlemleri kendi dini mahkemelerinde görülüyor.

Mezhepler aynı zamanda politik gruplaşmaları da oluşturuyor. Her mezhebin bir politik örgütü var. Nitekim Lübnan devleti, 1943 yılında bu mezheplere mensup politik liderlerin imzaladığı bir «ulusal anlaşma» ile yönetiliyor. Ülkenin ayrıca bir anayasası yok.

Bu anlaşmaya göre; Cumhurbaşkanı maruni, Başbakan sünni, Meclis Başkanı şii, Meclis Başkan Yardımcısı rum ortodokslardan seçiliyor.

Ülkede en son 1935 yılında yapılan resmi nüfus sayımında hristiyanlar % 50'nin biraz üzerinde idi. Oysa bugün durum değişti. Çeşitli dış göçler ve müslümanlara göre daha az nüfus artışı sonucu hristiyanların toplam nüfus içindeki oranları azaldı. Müslümanlar çoğunluk durumuna geçtiler. Bu nedenle eski anlaşmaya itiraz ettiler.

Fakat çatışmanın asıl nedeni sosyo-ekonomik yapıda yatıyor. Toplam nüfusun % 10 kadarını oluşturan maruniler, milli gelirin % 80'ini alıyor. Siyasal bakımdan da en çok nüfus sahibi olan bu azınlık ne-

LÜBNAN SORUNU

deniyle Lübnan, emperyalist devletler için, İsrail'den sonra Orta - Doğu'ya açılan ikinci bir giriş kapısı niteliğinde.

Çatışmanın başlangıcında sadece Beyrut'ta 20'den fazla Amerikan bankası, gene hemen bu kadar Japon bankası ve ticaret merkezi ve öteki batılı emperyalistlerin pek çok banka ve ticaret merkezi bulunuyordu.

Lübnan'da birkaç devlet okulu dışında eğitim paralı. O kadar ki, lise ve dengi okullarda eğitim, üniversite ve yüksek okullardaki eğitimden çok daha pahalı. Bu durum yoksul halk için eğitim yolunu tıkanan başlıca engel.

Lübnan Arap ülkeleri içinde sansürsüz basının olduğu tek ülke olarak gösterildiği halde, iç haberler üzerinde sansür vardır. Her türlü politik görüşün savunulması serbesttir ama politik örgütlenmeler kısıtlıdır. Komünist Partisi, Milliyetçi Arap Hareketi ve Baas Partisi'nin legal çalışması yasaklanmış durumda. Marunilerden oluşan faşist Falanjistler ve Ulusal Liberal-

ler ile müslümanlardan oluşan Nasırcılar ve sosyalistler ise legal olarak örgütlü.

Lübnan iç savaşını bu bilgiler ışığında bir din savaşı gibi görmek elbette çok yanlış. Bunun en canlı kanıtlarından biri, Marunilere karşı Komünist Partisi içinde örgütlenen yoksul hristiyanlar. Son çarpışmaların başlangıcında Falanjistler tarafından kuşatılan ve ateş altına alınan Dibaye mülteci kampının tamamen Filistinli hristiyanlardan oluşması diğer bir kanıt.

Hristiyan azınlığa karşı direnen yoksul Lübnanlılar ve Filistinli göçmenler eskiye göre daha çok siyasal hak elde etmiş görünüyorlar. Ancak, bugünkü anlaşma ne kadar yürürlükte kalabilir belli değil. Çünkü emperyalist güçler Lübnan'ı bölme pahasına da olsa imtiyazlı durumlarını elden kaçırmak istemeyecekler. Nitekim Falanjist Partisi lideri yeni bir savaşa hazırlıklarını açıkça söyledi.

Lübnan halkının çıkarı; emperyalizmin bu ülkeden elini eteğini çekmesinde, yoksul halk kitlelerinin yararına işleyen demokratik bir rejimin oluşturulmasındadır. Bu komşu ülkenin böyle bir duruma gelmesi, Türkiye'nin ulusal çıkarlarına da uygundur. Ama emperyalizmin yörüngesinden çıkmaya hiç niyetli olmayan, iç politikada baskı ve şiddet rejimini tirandıran burjuvazinin çıkarlarına değil. Bunun içindir ki, Lübnan olayları kamuoyuna çarpıtılmış, gerçek niteliği maskelenmiş olarak yansıtılmıştır.

1975 Temmuz'unda Helsinki'de 35 ülke bir araya geldi. Yumuşama politikasının, katılan ülkeler tarafından resmen tanınması anlamına gelen bir dizi kararlar alındı. Bu kararlar şöyle: Sınırların çiğnenmezliği ilkesi korunacak, yarışıklı kuvvet kullanılması yasaklanacak, detant sürekli kılınmaya çalışılacak.

Sosyalist dünya, başından beri emperyalist - kapitalist dünyayla «barış içinde bir arada yaşama» ilkesini savunuyor. Helsinki zirvesi bunun ulaştığı son nokta. Ancak, bu toplantıdan sonra, özellikle Angola sorunu ile ilgili olarak detant politikası tekrar tartışılmaya başlandı.

Angola'daki MPLA ulusal kurtuluş örgütüne Sovyetler'in ve Küba'nın 10 yıldır süren yardımı ve MPLA'nın kesin zafere yak-

Türkiye - AET ilişkileri üzerinde tartışmalar yeniden yoğunlaştı. Kimi sanayiciler Türkiye'nin AET ile olan ilişkilerini kapıtülasyonlara benzetiyor. Kimileri ilişkilerin gözden geçirilmesini savunuyor. Sorun şu: AET'ye ihracat artmıyor. Buna karşılık AET'den ithalât durmadan artıyor. Aradaki açık sürekli büyüyor.

Dış ticaret açığının % 60,8'i AET ile olan ticarettten ileri geliyor. Bu açığın yıl sonuna kadar bir buçuk milyar dolar olacağı söyleniyor.

ulusal kurtuluş savaşları ve detant

laşması karşısında ABD ve batı Avrupa devletleri bu durumun detant'a aykırı olduğunu iddia ediyorlar. Oysa detant, statükonun, mevcut dünya durumunun dondurulması, anti - emperyalist, anti - kapitalist mücadelelerin durdurulması demek değildir.

Tarihsel değişme süreci istense de durdurulamaz, Dondurulamaz. Sosyalist dünya, emperyalist - kapitalist dünyaya karşı mücadelesini sürdürüyor. Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerinin ideolojik ve politik mücadelesi güçleniyor. Ulusal kurtuluş hareketle-

ri dünya yüzeyinde yayılıyor, bir-biri ardına zafere ulaşıyor.

Ulusal kurtuluş savaşlarına araç - gereç ve silah yardımının yanı sıra, bugün Angola'da görüldüğü gibi sosyalist ülke askerlerinin bizzat kurtuluş kuvvetlerinin yanında yer alması yeni bir olgu olarak belliyor.

Detant, emperyalizmin güçlü karşısında bir yumuşama, bir gerileme değildir. Sınıfsal ve ulusal mücadelelerin ve sosyalizmin yarar açısından Dünya Sosyalist Sistemi'nin oluşturduğu ve ABD ile Avrupa kapitalizminin kabul

etmek zorunda kaldıkları bir politikadır.

Detant, dünya barışını savunup, sürekli kılmaya ve özellikle termo - nükleer bir savaşın önüne geçmeye, böyle bir sonucu önlemeye yöneliktir. Ancak bu, sınıf mücadelesinin, anti - emperyalist ulusal kurtuluş savaşlarının reddi demek değil. Tersine, detant bu mücadele ve savaşların yürütümü için daha elverişli bir ortam yaratıyor. Genel dünya barışı içinde geçen her gün, sosyalizm lehine, ulusal kurtuluş hareketleri lehine işliyor. Sosyalist dünya sistemi, işçi sınıfı hareketi, halkların emperyalizm boyunduruğuna karşı başkaldırışı güçleniyor; pazarları, yatırım alanları daralan, iç çelişkileri keskinleşen emperyalizm ise geriliyor, güçten düşüyor.

AET ve TÜRKİYE

Bunca eleştirilere ve dengesiz ticari ilişkilere karşın burjuva partilerinin ve büyük sanayicilerin AET'den kopma gibi bir istekleri yok. Nitekim, önde gelen iş adamlarından biri son yaptığı konuşmada «Ortak Pazar'la bağlantı kurulması İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Batı'yı seçen Türkiye'nin tercihinin bir sonucudur» diyerek, Türkiye'nin Ortak Pazar'a girme arzusunun asıl

nedeninin siyasi olduğunu bir ke-re daha vurguladı.

Bu tartışmalardan çıkan sonuç açıktır: Büyük sanayi burjuvazisi ve politik örgütleri Türkiye'de kapitalizmin ve bir sınıf olarak varlıklarının devamı için şöyle veya böyle kendilerince en uygun koşullarda AET ile bütünleşme çabası içindeler.

Eski dönem Türkiye İşçi Partisi daha 1963 yılından itibaren

AET üyeliğine karşı çıkmıştı. Bunun, bağımsız sanayileşmeyi ve en önemlisi temel sanayiye baltalayacağını ve ülkemizi AET'nin pazarı haline getireceğini söylemişti. Bu görüşleri her geçen gün doğrulanıyor.

TİP'in programında da AET'den çıkmak emperyalist ağdan kurtulmanın temel hedeflerinden biri olarak yer alıyor.

Bugün AET üyeliğine karşı mücadele emperyalizme karşı mücadelenin odak noktalarından biridir.